

Statens vegvesen

Handlingsplan for datakvalitet i Nasjonal vegdatabank

NVDB-forum 24. september 2024

Resultatmål – Digital drivkraft

De viktigste resultatmålene handlingsplan for datakvalitet skal bidra til er at:

- *Dataene i Nasjonal vegdatabank er pålitelige*
- *Bruken av Nasjonal vegdatabank er effektiv*
- *Tjenestene som utvikles skal være kundeorienterte*

Resultatmålene er definert av Digital drivkraft, som er Statens vegvesen sin endringsmotor i utviklingen av et fremtidsrettet, datadrevet og bærekraftig transportsystem.

Strategiske problemer for Nasjonal vegdatabank

Handlingsplan for datakvalitet i Nasjonal vegdatabank skal bidra til løse følgende utfordringer:

- Tjenestene tilknyttet Nasjonal vegdatabank er ikke godt nok tilpasset kundebehovene
- Kunden stoler ikke på dataene i Nasjonal vegdatabank
- Det er uklart hvilke kvalitetskrav som stilles til dataene
- Det er uklart hvem som har ansvar for at dataene finnes og møter definerte standarder og krav
- Dataene blir ikke registrert riktig til riktig tid

Overordnet ambisjon for datakvalitet i Nasjonal vegdatabank

***Tilstrekkelig og kjent datakvalitet** i Nasjonal vegdatabank bidrar i utviklingen av et fremtidsrettet, datadrevet og bærekraftig transportsystem. **Pålitelige data** bidrar til effektiv utnyttelse av transportsystemet, smartere og mer datadrevet drift og vedlikehold, samt kunnskapsbaserte planlegging og prioriteringer av tiltak. Evnen til å levere **pålitelig data** skaper innovasjonsmuligheter, ved at næringslivet utvikler nye løsninger som anvender data med tilstrekkelig og kjent datakvalitet.*

Basert på ambisjonen for datakvalitet i Nasjonal vegdatabank, er det definert fire overordnede mål for som fungerer som retningslinjer for handlingsplanen og tiltakene:

Datainnholdet i
Nasjonal vegdatabank
er tilstrekkelig

Datakvaliteten i
Nasjonal vegdatabank
er kjent

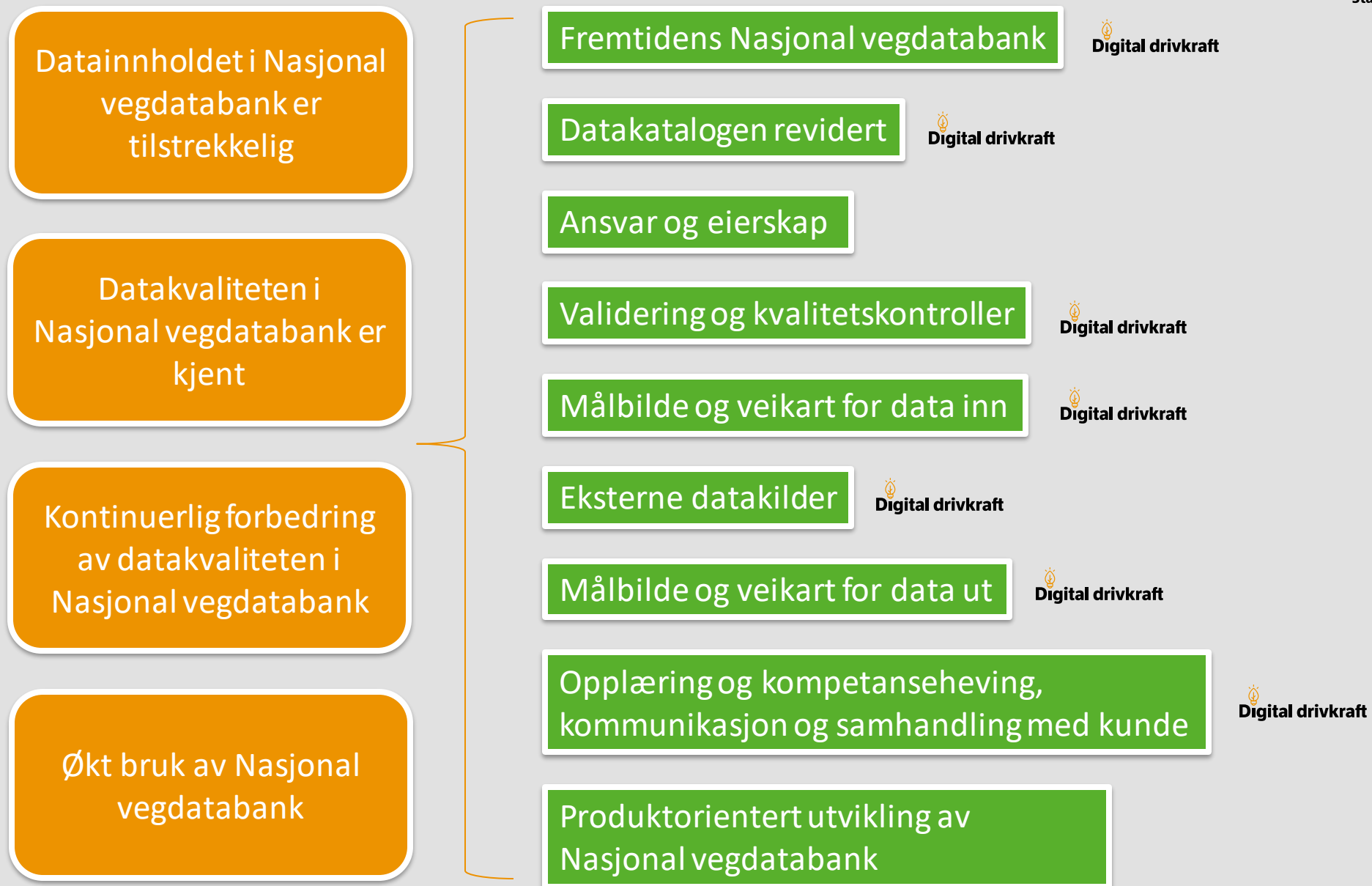
Kontinuerlig forbedring
av datakvaliteten i
Nasjonal vegdatabank

Økt bruk av Nasjonal
vegdatabank

Nytte som følge av kjent og tilstrekkelig datakvalitet i Nasjonal vegdatabank

Hensikten med kjent og tilstrekkelig datakvalitet er å legge til rette for datadrevne prosesser og beslutninger i hele verdikjeden, basert på et fullstendig og pålitelig datagrunnlag. Dette vil føre til at:

- vegeiere og brukere av vegen kan effektivisere sine arbeidsprosesser og oppgaver ved bruk av digital informasjon om vegen
- vegeiere beslutter å gjennomføre tiltak som er i tråd med definerte mål og prioriteringer, og gjennomfører tiltak som skaper den effekten som er tiltenkt
- brukere av vegen tar informerte beslutninger om effektiv bruk av transportsystemet til nasjonale og samfunnskritiske oppgaver
- Statens vegvesen utnytter sine ressurser bedre

Fremtidens Nasjonal vegdatabank

En tydelig, framtidsrettet og omforent visjon for fremtidens Nasjonal vegdatabank, og et tydelig målbilde for hvilke tjenester Nasjonal vegdatabank skal tilby, danner grunnlag for en beskrivelse av hva et tilstrekkelig datagrunnlag i Nasjonal vegdatabank vil være.

Datakatalogen revidert

Målbildet vil gjøre det mulig å revidere innholdet i Datakatalogen.

Ansvar og eierskap

Revidering av Datakatalogen må skje i samarbeid med vegmyndighetene (jmfr. Ny vegdataforskrift), og dermed må også avtaler om Ansvar og eierskap på plass for å sikre at de ulike objekttypene er riktig dokumentert og oppdatert i Nasjonal vegdatabank.

Kontroll av data

Når vi har sikret et tilstrekkelig datagrunnlag i Nasjonal vegdatabank, kan vi etablere riktige definisjoner og parametre for kvalitet per objekttype som er prioritert.

Det gjør det mulig å tilby kvalitetstjenester som validerer og kontrollerer dataene og kvaliteten, og som kan brukes til å kvalitetsstemple dataene.

Det vil også gjøre det mulig å automatisere prosessen med registrering av data der det er hensiktsmessig

Målbilde og veikart for data inn

Vegeiers fagdata

Eksterne datakilder

Målbilde og veikart for data ut

Opplæring, kommunikasjon og
samhandling med kunde

Økt bruk av Nasjonal vegdatabank vil være en driver for datakvalitet. Vi trenger helhetlige og sammenhengende tjenester som er tilpasset formålet og som forenkler arbeidet med registrering og anvendelse av data.

Vi legger til rette for god samhandling med kunde gjennom gode, oppdaterte og tilgjengelige ressurser for informasjon og tilbakemelding. Vi må tilby oppdaterte og tilgjengelige ressurser for opplæring.

Produktorientert utvikling av Nasjonal vegdatabank

For å utvikle gode tjenester som er tilpasset formålet og kundenes behov, er det avgjørende med kontinuerlig utvikling av Nasjonal vegdatabank i samarbeid med alle involverte aktører.

Smidig utvikling og tverrfaglige team med tydelige mål og fokusområder er viktig for å skape rom for utvikling og innovasjon.

Veien videre

Digital drivkraft iverksetter følgende prosjekt innenfor datakvalitet:

- «Konsept for objekt»
- Kontroll av data
- Fremtidens leveransemodell
- Revidering av datakatalogen

I tillegg pågår det andre prosjekt i Digital drivkraft som skal bidra til mer pålitelige data.

Digital drivkraft anbefaler at det jobbes videre med:

- Produktorientering for Nasjonal vegdatabank
- Ansvar og eierskap (gjennom implementering av ny vegdataforskrift)

Nytt prosjekt: «Konsept for objekt»

Mål:

- Forstå hvordan ulike typer objekter brukes av vegeier og andre kunder og brukergrupper
- Forstå kravene til registrering av informasjon om objekttypene, og om de er hensiktsmessige
- Forstå hvordan kvalitet defineres og kan måles for de valgte objekttypene
- Forstå hvor vi kan automatisere prosesser for registrering av data

Gjennomføring:

- Velge minst to objekttyper
- Intervjue kunder og brukere av data om objekttypene
- Lage forslag til krav til registrering av data om objekttypene fra et kundeperspektiv
- Lage forslag til definisjon av kvalitet for objekttypene fra et kundeperspektiv

Vil du være med? Ta kontakt med kristin.nesset@vegvesen.no

Spørsmål?

kristin.nesset@vegvesen.no

For å oppnå målet om at **Datainnholdet i Nasjonal vegdatabank er tilstrekkelig** har vi identifisert følgende tiltak

- **Fremtidens Nasjonal vegdatabank**

- En tydelig visjon for Nasjonal vegdatabank: Tydeliggjøring av hvilke tjenester og formål Nasjonal vegdatabank skal dekke
- En strategi for Nasjonal vegdatabank: delmål og plan for aktiviteter som tar oss til mål (visjonen)

- **Datakatalogen revidert:** Revidere, standardisere og forenkle oversikten over hvilke objekttyper som trengs til prioriterte tjenester og formål for å sikre at det stilles oppdaterte og riktige krav til data, og at vi standardiserer og forenkler registreringen for vegeier.

- **Ansvar og eierskap:** Eierskap til data og ansvar for å registrere og oppdatere data om de prioriterte objekttypene i Nasjonal vegdatabank, defineres og formaliseres med alle vegeiere.

- **Validering og kvalitetskontroller:** Nasjonal vegdatabank tilbyr tjeneste for validering, kontroll av og tilbakemelding om feil og mangler i data om de prioriterte objekttyper. Dette sikrer et komplett datagrunnlag til prioriterte tjenester og formål

- **Helhetlige tjenester for registrering og anvendelse av data i Nasjonal vegdatabank**

- **Data inn:** Det utarbeides et målbilde og handlingsplan for hvordan vi skal støtte behovet for å registrere data til prioriterte tjenester og formål
- **Eksterne datakilder:** Det eksperimenteres med ny teknologi og tilgjengelig data fra eksterne kilder for å utforske muligheter for automatisert registrering fra relevante fagsystemer og datakilder på og langs vegen
- **Vegeiers fagdata:** Det besluttes hvordan vi skal støtte vegeiers behov for å registrere data som ikke er definert som prioritert i henhold til Nasjonal vegdatabank sitt formål og prioriterte tjenester
- **Data ut:** innsikt i hvilke data som Nasjonal vegdatabank må tilby, til hvilke formål og til hvilke kunder og brukere, samt anbefaling til tjenester for data ut som understøtter disse behovene

For å oppnå målet om at **Datakvaliteten i Nasjonal vegdatabank er kjent** har vi identifisert følgende tiltak

- **Validering og kvalitetskontroller:**

- Det defineres kvalitetsparametre for de prioriterte objekttypene slik at det er mulig å måle kvaliteten på dataene. Kvalitetsparametrene vil kunne variere mellom de ulike objekttypene.
- Det finnes tjeneste for kvalitetskontroll som validerer nye og eksisterende data og avdekker feil og mangler som må utbedres. Tjenesten setter et garantistempel på dataene slik at konsumenten vet hvilken kvalitet det er på datene knyttet til objekttypen

- **Kvalitetsrapport:** Det finnes verktøy for måling av, innsikt i og varsling om feil eller mangler i datakvalitet i henhold til kvalitetsparametere, som brukes av de som forvalter data om vegen på vegne av vegeier

For å oppnå målet om **kontinuerlig forbedring av datakvaliteten i Nasjonal vegdatabank** har vi identifisert følgende tiltak

- **Produktorientering:** Fra systemfokus til brukerfokus gjennom produktorientering og etablering av tverrfaglige team i Transportutvikling for tettere samarbeid mellom kunde – fag – system
- **Fremtidens leveransemodell:** Sanering eller konsolidering av produkter som ikke ansees som prioritert i henhold til formålet med Nasjonal vegdatabank og/eller som ikke lengre aktivt utvikles
- **Ansvar og eierskap:** NVDB forum utvikles fra å være en arena for informasjonsdeling til å bli en arena for kontinuerlig samarbeid, brukerinvolvering og prioritering, som ivaretar både strategiske og operative tema på en hensiktsmessig måte. Det kan bety å skille ut ulike fag- og brukergrupper i egne forum og arbeidsgrupper der det er behov.
- **Helhetlige tjenester**
 - **Data inn:** Nasjonal veidatabank tilbyr grensesnitt for å kunne anvende data direkte fra vegeiers fagsystemer, og jobber proaktivt for at vegeierne tar disse i bruk for å registrere data i Nasjonal vegdatabank

For å oppnå målet **økt bruk av tjenesten Nasjonal vegdatabank** har vi identifisert følgende tiltak

- **Helhetlige tjenester**

- Data inn:
- Eksterne datakilder:
- Data ut:

- **Opplæring, kommunikasjon og samhandling med kunde**

- Samle informasjon om og ressurser som trengs for å bruke Nasjonal vegdatabank ett sted, slik at vi tilbyr et nav for brukere, kunder, tjenestetilbydere og andre aktører som oppsøker oppdatert produktinformasjon og opplæringsmateriell om Nasjonal vegdatabank
- Målrettet markedsføring av Nasjonal vegdatabank på eksisterende og nye arenaer, og økt fokus på å promotere og fremheve bruk av tjeneste gjennom å synliggjøre verdien Nasjonal vegdatabank skaper
- Etablere en permanent rolle med ansvar for kommunikasjon tilknyttet Nasjonal vegdatabank
- Det tilbys én kanal for brukerstøtte og tilbakemeldingssløyfer for å identifisere og melde inn behov og opplevde feil

Statens vegvesen

Anbefalinger fra Data Governance-sekretariatet

Fra presentasjon av utkast til handlingsplan i møte 30. mai 2024

Hvordan er anbefalingene innarbeidet i handlingsplanen

- 1. Digital drivkraft bør vurdere å erstatte strategiformen med handlingsplan e.l. **
- 2. Etatens datastrategi og DG-prinsipper gir føringer og denne forankringen kan med fordel tydeliggjøres.**

Etatens strategier er ivaretatt i handlingsplanen gjennom mandatet til Digital drivkraft.

Data governance-prinsippene ivaretas på flere måter:

 - Gjennom målarkitektur for Nasjonal vegdatabank
 - Gjennom teknisk plattform for Nasjonal vegdatabank
 - Gjennom handlingsplan for datakvalitet, spesielt prinsippene *Data skal ha kjent og tilstrekkelig kvalitet* og *Tiltak for forbedring av datakvalitet skjer ved kilden*
- 3. Omtalen av mål for datakvalitet bør sees nærmere på (fremstår nå mer som en blanding av ulike forhold som kan ha betydning for datakvalitet, men som i liten grad kan brukes for å måle datakvalitet).**

Hensikten med handlingsplanen er å definere et tydelig målbilde og tiltak som har til hensikt å sikre kjent og tilstrekkelig datakvalitet i Nasjonal vegdatabank. Arbeidet med å definere kvalitetsmålene vil skje gjennom tiltakene som er definert i handlingsplanen, i henholdsvis «Revidering av Datakatalogen», «Validering og kvalitetskontroll»
- 4. Mekanismer for prioritering kan med fordel tydeliggjøres.**

Handlingsplanen beskriver hvilke tiltak som bør prioriteres for å sikre at vi kommer godt i gang med arbeidet og med å realisere ambisjonen om kjent og tilstrekkelig datakvalitet.
- 5. Viktigheten av tydelige og gode tjenester er noe underkommunisert. Daglig bruk av data gjennom gode tjenester er en sterk driver for datakvalitet.**

Dette er ivaretatt i målet om Økt bruk av Nasjonal vegdatabank som tjeneste, og tydeliggjort som en driver bak tiltakene «Målbilde og veikart for data inn», «Målbilde og veikart for data ut», «Opplæring, kompetanseheving, nvdb.no og Flyt-tilbakemeldingsskjema»